

Cornus kousa is sinds een tiental jaren behoorlijk in populariteit gestegen. De rijke bloei, de kleurrijke vruchten en de warme herfstverkleuring zijn drie sierwaardes. Als meerstammige heester of kleine boom is het een blikvanger in elke tuin.

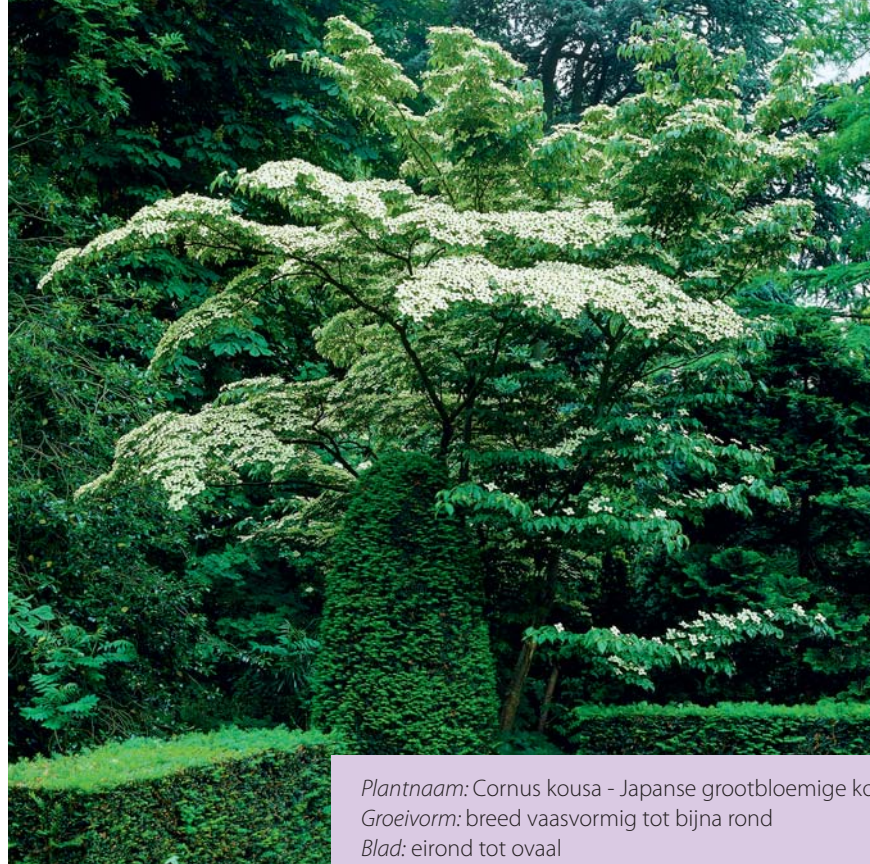
Tekst: Emiel van den Berg
Fotografie: Visionspictures.com

Het geslacht Cornus heeft twee bekende gezichten. Er zijn de 'plantsoenplanten' die met name bekend zijn om hun gekleurde wintertwijgen en er zijn de (lage) boomvormen met een rijke voorjaarsbloei en kleurrijke vruchten. Daarnaast kent het geslacht eenlingen, zoals de bodembedekkende *C. canadensis* en de winterbloeiende *C. mas*. Het uitgebreide geslacht heeft een groot verspreidingsgebied en behoort tot de familie van Cornaceae. *Nyssa*, *Davidia* en *Aucuba* zijn verwant. Het woord Cornus is afgeleid van het Latijnse woord cornu (hoorn) en zinspeelt op het harde, donkere bruinrode hout van de boomvormen. Dit hout wordt voornamelijk gebruikt voor draaiwerk.

De diversiteit binnen het geslacht Cornus is groot, maar alle vertegenwoordigers hebben gemeen dat ze gaafrandig, naar de top toe gespitst en tegenovergesteld blad hebben. Kenmerkend is dat de zijnerf de bladrand niet raken, maar met de rand meebuigen. Ze eindigen aan de bladtop. Een ander kenmerk wordt zichtbaar bij het doormidden scheuren van een blad. Er komt dan een rubberachtige substantie vrij die de twee helften bij elkaar houdt. Alle Cornus-soorten vallen op met hun bloei, maar *C. kousa* behoort tot de smaakmakers. Zijn Nederlandse naam is Japanse grootbloemige kornoelje wat meteen zijn herkomst verradt. In delen van Japan, Korea en China is de soort als forse heester of bescheiden boom in de bergwouden te vinden. De soortnaam 'kousa' is een Japanse volksnaam voor het geslacht Cornus.

SOLITAIRE AANPLANT

Hovenier Carlo Hoppenbrouwers gebruikt graag *C. kousa*. Hij vindt deze kornoelje uitermate geschikt voor solitaire aanplant. De vorm vindt hij daarbij van essentieel belang, meer nog dan om welke cultivar het gaat. "Hoewel de bloeirijkheid per plant wel behoorlijk kan

Cornus kousa

Plantnaam: Cornus kousa - Japanse grootbloemige kornoelje
Groeivorm: breed vaasvormig tot bijna rond
Blad: eirond tot ovaal
Bloem: opvallende witte schutbladeren
Bijzonderheden: bloei, rode steenvruchten, herfstkleur

CARLO HOPPENBROUWERS:

‘Vooral natuurlijke habitus interessant’

verschillen. Kopen bij een vaste en betrouwbare leverancier is daarom belangrijk." Struikvormen ontwikkelen zich uiteindelijk tot kleine meerstammige bomen die maximaal 9 meter hoog worden. De kroonbreedte bedraagt dan 4 tot 5 meter. De eerste jaren is de groei nog opgaand, maar later gaan de takken uitstaan waardoor een veel bredere groeivorm ontstaat. In de eerste jaren is de groei nog snel, maar later wordt die beduidend trager. Hoppenbrouwers gebruikt *C. kousa* graag, maar merkt dat het aanbod in middenmaten tegenvalt. "Het aanbod kleine heesters in pot is voldoende en ook volwassen exemplaren met zware kluit zijn goed te krijgen. Zelf geef ik echter de voorkeur aan mooi gevormde planten van 1,5 tot 2 meter hoog. Betaalbaar voor de gemiddelde tuinliefhebber, maar wel direct voor het gewenste effect zorgend. Met zo'n blikvanger heb je vanaf de start meteen meer tuin, dat spreekt klanten aan." Het liefst zoekt hij de planten daarom zelf op kwekerijen uit.

WINTERSILHOUET

Behalve om de karakteristieke habitus en de natuurlijke uitstraling prijst Hoppenbrouwers *C. kousa* om zijn rijke bloei. De bloemen

zelf zijn nogal onopvallend, ze staan in kleine bloemhoofdjes van circa een centimeter doorsnede. Alle aandacht gaat uit naar de vier omsluitende bracteeën (schutbladeren) die een roomwitte tot helderwitte kleur hebben. Het zijn deze schutbladeren die ervoor zorgen dat deze kornoelje elk voorjaar een blikvanger in de tuin is. Hoppenbrouwers zet de plant daarom liefst in een neutrale groene bodembedekker.

Gedurende de zomer speelt *C. kousa* geen opvallende rol. "Het wat afhangende blad wordt dan door sommige klanten als nadelig ervaren." In de herfst gaat alle aandacht naar het verkleurende blad en de grote hoeveelheid aardbeiachtige vruchten. "Een reden om de heester niet boven bestrating te zetten." Om te voorkomen dat de kornoelje in kleine tuinen te groot uitgroeit, snoeit Hoppenbrouwers elke winter al het jonge schot van dat jaar weg. "De omvang neemt daardoor niet toe en het wintersilhouet wordt extra fraai, omdat de talrijke bloemknoppen nu sterker opvallen." Tot slot benadrukt de hovenier het grote aanbod in andere in het voorjaar rijk bloeiende soorten en cultivars. "Allemaal bruikbaar zolang ze een natuurlijke habitus hebben."